

te da se one međusobno prepliću, nastaju, mijenjaju se i nestaju. Zaključna je misao da se u pojmu "način života" može prepoznati onaj zajednički nazivnik koji je potreban za genetičko i strukturalno tumačenje društveno-povijesnog razvojnog procesa. Razumije se, takvo proučavanje može polaziti iz različitih ishodišta. Etnolozi - zalaže se ponovo autor - trebalo bi da mu priđu na takozvanoj mikrorazini, na razini svakodnevice.

Ovih je osam eseja nastalo na osnovi predavanja što ih je Slavko Kremenšek održao u okviru redovne nastave studentima etnologije Filozofskog fakulteta u Ljubljani. Objavljeni u seriji *Knjižnica Glasnika slovenskog etnološkog društva, sv. 11, 13. i 17.* postali su dostupni i zainteresiranima izvan studentskog svijeta. A to je dobro, jer su nezaobilazan doprinos razvoju etnološke misli u Sloveniji, te gotovo u istoj mjeri i doprinos cjelokupnoj jugoslavenskoj etnologiji.

Aleksandra MURAJ

Ovaj etnološki rječnik objašnjava 242 pojma a sadrži i još 177 natuknica koje upućuju na neko drugo mjesto u tekstu. Svaka jedinica sadrži u naslovu mogući sinonim te odgovarajući oblik na engleskom, francuskom, njemačkom i ruskom jeziku. Dalje slijedi naučna definicija pojma, sam tekst autora, naziv jedinica na koje je u tekstu upućeno, ime autora i osnovna literatura o danom predmetu.

Na kraju knjige nalazi se opširna bibliografija (57 stranica teksta) te abecedni popis jedinica na engleskom, francuskom, njemačkom i ruskom jeziku i odgovarajućim izrazima na poljskom, kako bi svatko tko traži neki pojam na tim jezicima lako pronašao adekvatni poljski izraz. Na samom kraju se još nalazi abecedni popis autora i jedinica koje je svaki pojedini autor obradio.

Pojedine jedinice su u ovom rječniku obrađene veoma opširno. Definicija pojma predstavlja tek neznatni dio sadržaja jedinice. Obradom jedinica može ovaj rječnik poslužiti upoznavanju s etnologijom kao znanošću i udžbenikom opće etnologije za studente što je i vidljivo iz uvodne riječi redaktora po kojemu izbor jedinica obuhvaća opseg studijskog kolegija pod nazivom *Uvod u etnologiju*. U skladu s tim najviše se prostora dodjeljuje pojmu kultura i pravcima i metodama izučavanja kulture.

Izbor jedinica su izvršili E. Goździak, I. Kabat, D. Penkala-Gawęcka i Z. Staszczak, suradnici Instituta Etnologii Univerziteta A. Mickiewicza u Poznaniu. Autori su nastojali da kao jedinice budu zastupljene "1. discipline i u naučnoj tradiciji utvrđene poddiscipline, 2. glavni pravci, škole i metode, 3. etnološki termini koji obuhvaćaju opće pojave i kulturne ili etničke procese", i to oni termini za koje su autori smatrali da su postali pojam za neki kulturni proces ili instituciju te su danas teoretski pojam, a ne samo lokalna pojava kao npr. potlach ili cargo-kult. Uvršteno je malo pojmova iz religije i folkloristike zato što, prema autorima, u Poljskoj postoje posebni rječnici pojmova iz tih područja.

Budući da je ovo prvi rječnik (odnosno zapravo enciklopedija) ove vrsti u Poljskoj, mora se njegovim stvaraocima čestitati na opsežnosti, kako po broju jedinica tako i po iscrpnoj obradi pojedinih natuknica. Iako bismo sa stanovišta naše etnologije ponešto možda i izmijenili ili dodali, moramo ovom radu odati veliko priznanje i možemo ga preporučiti svima koji žele na brz način osvježiti ili proširiti svoje teoretsko znanje s područja etnologije. Na kraju, iako svaki rječnik ove vrsti predstavlja ipak osobni izbor redaktora, pa tako i u opširno obrađenoj jedinici neminovno moraju ostaviti traga pogledi njezinog autora, u ovom se djelu to jedva osjeća.

Vlasta DOMAĆINOVIĆ